

EBA/GL/2023/05

2023 m. birželio 13 d.

Gairės, kuriomis iš dalies keičiamos Gairės dėl sėkmingo pertvarkymo galimybių didinimo, skirtos įstaigoms ir pertvarkymo institucijoms, pagal Direktyvos 2014/59/ES 15 ir 16 straipsnius (EBA/GL/2022/01) siekiant įtraukti naują skirsnį apie pertvarkymo galimybės testavimą

1. Prievolė laikytis gairių ir apie tai pranešti

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma konkrečioje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės yra visų pirma skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 25.10.2023 privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateikia jokio pranešimo, EBI laiko, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikia siųsti užpildžius EBI svetainėje pateiktą formą su nuoroda „EBA/GL/2023/05“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

Dalykas

5. Šiomis gairėmis iš dalies keičiamos 2022 m. sausio 13 d. Gairės dėl sėkmingo pertvarkymo galimybių didinimo, skirtos įstaigoms ir pertvarkymo institucijoms, pagal Direktyvos 2014/59/ES 15 ir 16 straipsnius (EBA/GL/2022/01)² (toliau – Pertvarkymo galimybių gairės).
6. Gairių nuostatos, kurios nėra iš dalies keičiamos šiomis gairėmis, lieka galioti ir yra toliau taikomos.

3. Taikymo pradžios terminas

7. Šios gairės taikomos nuo 2024 m. sausio 1 d.

4. Pertvarkymo galimybių gairių³ pakeitimai

8. Pertvarkymo galimybių gairių 5 punktą iš dalies keičiamas taip:

„5. Atsižvelgiant į Direktyvos 2014/59/ES⁴ 10 straipsnio 5 dalį ir 11 straipsnio 1 dalį, šiose gairėse nurodomi konkretūs pertvarkymo priemonės veiksmai, kurių turėtų imtis įstaigos, įskaitant 1 straipsnio 1 dalyje nurodytus subjektus, (toliau – įstaigos) ir pertvarkymo institucijos, kad padidintų įstaigų, grupių ir pertvarkymo grupių sėkmingo pertvarkymo

² <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/guidelines-institutions-and-resolution-authorities-improving-resolvability>

³ Gairės dėl sėkmingo pertvarkymo galimybių didinimo, skirtos įstaigoms ir pertvarkymo institucijoms, pagal Direktyvos 2014/59/ES 15 ir 16 straipsnius (EBA/GL/2022/01) (Pertvarkymo galimybių gairės).

⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

galimybę, atsižvelgdamos į pertvarkymo institucijų atliekamą sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą pagal Direktyvos 15 ir 16 straipsnius.“

9. Pertvarkymo galimybių gairių 7 punktą iš dalies keičiamas taip:

„7. Šios gairės netaikomos įstaigoms, kurių pertvarkymo plane arba grupės, kuriai jos priklauso, pertvarkymo plane numatyta, kad jos turi būti tvarkingai likviduojamos pagal taikytiną nacionalinę teisę. Jei keičiama strategija, ypač jei nusprendžiama ne likviduoti, o pertvarkyti, tuomet gairės turėtų būti pradėdamos taikyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo pertvarkymo plano, kuriame numatyta nauja pertvarkymo strategija, patvirtinimo dienos, išskyrus 4.6 skirsnį, kuris pradėdamos taikyti ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos dienos.“

10. Pertvarkymo galimybių gairių 10 punktą iš dalies keičiamas taip:

„10. Įstaigoms, priklausančioms grupei, kuriai taikoma konsoliduota priežiūra pagal Direktyvos 2013/36/ES 111 ir 112 straipsnius, šios gairės taikomos kiekvienos pertvarkytinos grupės lygiu, o kai reikia, ir individualiu lygiu. 4.6 ir 4.7 skirsniai taip pat taikomi tarpvalstybinių patronuojamųjų įmonių, kurios nėra pertvarkytini subjektai, lygiu, kai minimalus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimas, kaip nustatyta Direktyvos 2014/59/ES 45f straipsnyje, viršija sumą, kurios pakanka nuostoliams padengti pagal tos direktyvos 45c straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą.

11. Pertvarkymo galimybių gairių 3 skirsnio antraštė iš dalies keičiama taip:

„3. Įgyvendinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos“

12. Po Pertvarkymo galimybių gairių 13 punkto įterpiami šie nauji 13a, 13b ir 13c punktai:

„13a. Įstaigos pertvarkymo institucijoms turėtų pateikti pirmąją įsivertinimo ataskaitą, nurodytą 124 punkte, iki 2024 m. gruodžio 31 d.

13b. Nukrypstant nuo 132 punkto, pertvarkymo institucijos turėtų pranešti apie 130 punkte nurodytą pirmąją pertvarkymo galimybių testavimo programą iki 2025 m. gruodžio 31 d.

13c. 138 punkte nurodytos įstaigos pertvarkymo institucijoms turėtų pateikti toje dalyje nurodytą pirmąjį pagrindinį veiksmų vadovą ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.“

13. 56 punkto e papunktis iš dalies keičiamas taip:

„e. patvirtintų pagrindinius rezultatus ir užtikrintų tinkamą delegavimo tvarką šiuo atžvilgiu, kuri yra tinkamų vidaus kontrolės ir užtikrinimo mechanizmų (pavyzdžiui, pertvarkymo ataskaitų šablonų ir įsivertinimo ataskaitų) dalis;“

14. Po 4.5 skirsnio į gaires atitinkamai įterpiami nauji 4.6, 4.7 ir 4.8 skirsniai su 124–129, 130–137 ir 138–142 punktais:

4.6. Įsivertinimo ataskaita

124. Įstaigos bent kas dvejus metus turėtų parengti ir atitinkamai pertvarkymo institucijai pateikti ataskaitą, kurioje įsivertina, ar jų pajėgumai atitinka ir kiek atitinka šių gairių 4.1–4.5 ir 4.8 skirsniuose ir Gairėse dėl perdavimo galimybių, papildančių pertvarkymo galimybių vertinimą, susijusį su perdavimo strategijomis (toliau – Perdavimo galimybių gairės)⁵, 4 ir 5 skirsniuose nustatytus pajėgumus, ir atsižvelgia į bet kokią per dvejus metus iš institucijų gautą grįžtamąją informaciją, su, be kita ko, šiais elementais:

- a. pajėgumų atitikties laipsnis (žemas, vidutinis, aukštas, netaikomas);
- b. aprašymas, kaip užtikrinami atitinkami pajėgumai arba kodėl jis laikomas netaikytinu pagal a punktą;
- c. šiose gairėse nustatytų pertvarkymo pajėgumų ir įstaigos pajėgumų skirtumų vertinimas, nurodant, kaip ir iki kada šie skirtumai gali būti pašalinti;
- d. aprašymas, kaip pajėgumas integruotas į įprastą veiklą;
- e. aprašymas, kaip pajėgumas susijęs su įstaigos gaivinimo planavimu (pvz., ar pertvarkymo atveju veiklos tęstinumo priemonės apima ir tokias gaivinimo galimybes kaip perleidimą arba ar gaivinimo priemonės naudojamos pertvarkymui remti);
- f. bet koks vidaus ar išorės vertinimas, kaip įstaiga taiko šias gaires, įskaitant vidaus ar išorės audito ataskaitas, išorės konsultantų vertinimus, bandomąsias pratybas arba priežiūrinės peržiūras;
- g. bet kokia papildoma informacija atitinkamos pertvarkymo institucijos nustatyta tema (pvz., ko pasimokyta iš pastarojo nuosmukio ar įvykio rinkoje).

125. 124 punkte nustatyto įsivertinimo santraukoje įstaigos turėtų:

- a. išdėstyti, kaip jos supranta pertvarkymo institucijos nustatytą pertvarkymo strategiją ir savo bei institucijos (-ų) vaidmenį įgyvendinant šią strategiją;
- b. aprašyti savo testavimo ir užtikrinimo sistemą, kuri padeda užtikrinti įstaigos gebėjimą nuolat remti pertvarkymo strategijos įgyvendinimą;
- c. apibendrinti įsivertinimą pagal šias pagrindines pertvarkymo galimybės sritis:
 - i. valdymas:

⁵ Įstaigoms ir pertvarkymo institucijoms skirtos gairės dėl perdavimo galimybių, papildančių pertvarkymo galimybių vertinimą, susijusį su perdavimo strategijomis (EBA/GL/2022/11) (Perdavimo galimybių gairės).

- ii. veiklos tęstinumas pertvarkymo atveju (VTPA) ir prieiga prie FRI⁶;
 - iii. nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumas;
 - iv. likvidumas ir finansavimas pertvarkymo atveju;
 - v. VIS⁷;
 - vi. komunikacija;
 - vii. perdavimo galimybės ir reorganizavimas.
126. Ataskaitas pertvarkymo institucijai įstaigos turėtų teikti ne rečiau kaip kas dvejus metus. Pirma ataskaita turėtų būti pateikta iki 2024 m. gruodžio 31 d.
127. Tarpvalstybinių pertvarkytinų grupių atveju įsivertinimo ataskaitą turėtų pateikti pertvarkytinas subjektas grupės lygmeniu pertvarkymo institucijai (arba atitinkamai pertvarkymo institucijai, jei taikoma vienalaikio grupės dalies pertvarkymo strategija) arba nepertvarkytinas subjektas vietos pertvarkymo institucijai.
128. Nepertvarkytino subjekto įsivertinimas turėtų būti rengiamas remiantis grupės pertvarkymo strategija ir derinant veiksmus su pertvarkytinu subjektu.
129. Rengdamos 124 punkte nurodytą įsivertinimo ataskaitą, įstaigos turėtų laikytis savo pertvarkymo institucijos pateiktos formos.

4.7. Daugiametė testavimo programa

130. Atsižvelgdamos į 4.6 skirsnyje nurodytą įsivertinimo ataskaitą ir ypač į 124 punkto d–f papunkčiuose reikalaujamus elementus, pertvarkymo institucijos turėtų patvirtinti daugiametę jų kompetencijai priklausančių įstaigų pertvarkymo galimybės testavimo programą, kuri turėtų apimti visus šiose gairėse ir EBI perdavimo galimybių gairėse⁸ nustatytus pajėgumus.
131. Ji turėtų būti numatyta trejų metų laikotarpiui (paskutiniai dveji metai yra orientaciniai), kad įstaigos galėtų optimizuoti pertvarkymo planavimo pajėgumus. Pertvarkymo institucija turėtų ją kasmet atnaujinti ir (arba) patvirtinti. Metinės peržiūros rezultatai institucijoms turėtų būti pateikti nedelsiant.

⁶ Finansų rinkų infrastruktūros

⁷ Valdymo informacijos sistemos

⁸ EBA/GL/2022/11

132. Pertvarkymo institucijos įstaigoms turėtų pateikti 130 punkte nurodytą pertvarkymo galimybės testavimo programą ir jos metinius atnaujinimus ar patvirtinimus, kaip nurodyta 131 punkte, ne vėliau kaip kartu su pertvarkymo plano ir pertvarkymo galimybės vertinimo santrauka pagal Direktyvos 2014/59/ES 10 straipsnio 7 dalies a punktą.
133. Pertvarkymo institucijos, atsižvelgdamos į 4 priede pateiktą nebaigtinį sąrašą, pertvarkymo galimybės testavimo programoje (nurodytoje 130 punkte) turėtų nustatyti vertinimus, testus, metodikas, praktiką ir priemones, kurias jos ketina naudoti įstaigų priemonių, kuriomis remiamas pertvarkymo strategijos įgyvendinimas, tinkamumui patikrinti.
134. Pertvarkymo institucijos, svarstydamos, kokius testavimo metodus numatyti 130 punkte numatytoje pertvarkymo galimybės testavimo programoje, turėtų vadovautis rizika grindžiamu metodu, paremtu įstaigų rizikos profiliu, dydžiu ir verslo modeliu (pvz., SREP kategorijomis⁹) ir bendru SREP balu¹⁰, ir atsižvelgti į toliau nurodytus dalykus:
- a. pažangą, padarytą užtikrinant sėkmingo pertvarkymo galimybę, arba laipsnį, kiek pertvarkymo pajėgumai atitinka šiose gairėse nustatytus standartus, ir
 - b. bendrą pertvarkymo galimybės vidaus užtikrinimo darbo kokybę, kuri atspindi įsivertinimo ataskaitoje.
135. Tarpvalstybinių grupių daugiametę sėkmingo pertvarkymo galimybės testavimo programą turėtų aptarti grupės lygmens pertvarkymo institucijos ir patronuojamųjų įmonių, kurioms taikomos šios gairės, pertvarkymo institucijos.
136. Tarpvalstybinių grupių pertvarkymo subjektų daugiametę pertvarkymo testavimo programą, įskaitant pagal ją atliekamus testus, turėtų vykdyti pertvarkytino subjekto pertvarkymo institucija arba priimančiosios šalies pertvarkymo institucijos, koordinuodamos veiksmus su pertvarkytino subjekto pertvarkymo institucija pagal jų tarpusavio susitarimą.
137. Pertvarkymo institucijos turėtų dalintis su įstaiga, o tarpvalstybinės grupės atveju – bent jau su pertvarkymo kolegijos nariais, visų testų, atliktų pagal 130 punkte nurodytą sėkmingo pertvarkymo galimybės testavimo programą, rezultatais.

4.8. Pagrindinis veiksmų vadovas

138. Sąjungos patronuojančioji įmonė ir pertvarkytinos grupės, kuriai taikomas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92a arba 92b straipsnis arba kurios visas turtas pertvarkymo grupės lygmeniu viršija 100 mlrd. EUR, pertvarkytini subjektai ir pertvarkymo institucijos nustatyti pertvarkytini

⁹ SREP kategorija – įstaigos sisteminės svarbos rodiklis, priskirtas pagal įstaigos dydį ir veiklos sudėtingumą bei mastą. Taip pat žr. peržiūrėtų Gairių dėl bendrųjų procedūrų ir metodikų, skirtų priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesui (SREP) ir priežiūriniam testavimui nepalankiausiomis sąlygomis (EBA/GL/2022/03) 2.1.1 skirsnį.

¹⁰ Žr. apibrėžtį peržiūrėtose Gairėse dėl bendrųjų procedūrų ir metodikų, skirtų priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesui (SREP) ir priežiūriniam testavimui nepalankiausiomis sąlygomis (EBA/GL/2022/03), p. 21. Bendrasis SREP balas – skaičiais išreikštas bendrosios rizikos įstaigos gyvybingumui rodiklis, nustatomas atlikus bendrąjį SREP vertinimą.

subjektai, kuriems netaikomas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92a straipsnis ir kurie priklauso pertvarkytinai grupei, kurios visas turtas yra mažesnis nei 100 mlrd. EUR, tačiau kurie, pertvarkymo institucijos vertinimu, žlugimo atveju pagrįstai gali kelti sisteminę riziką pagal Direktyvos 2014/59/ES 45c straipsnio 6 dalį, turėtų parengti pagrindinį veiksmų vadovą.

139. Iš įstaigų, kurios nėra nurodytos 138 punkte, pagrindinio veiksmų vadovo turėtų būti reikalaujama, kai kompetentinga institucija mano, kad tai pagrįsta atsižvelgiant į organizacijos sudėtingumą ir su tuo susijusį poreikį užtikrinti aukštą sėkmingo pertvarkymo galimybių koordinavimo lygį.

140. Pagrindiniame veiksmų vadove turėtų būti¹¹:

- a. apibrėžtos pagrindinės vyresniosios vadovybės užduotys ir pareigos, vykdytinos ruošiantis pertvarkymui ir jį vykdamas;
- b. nustatyti dalykai ir terminai, dėl kurių vadovybė turėtų priimti sprendimus ruošiantis pertvarkymui ir jį vykdamas;
- c. nustatytos priežastys, dėl kurių turėtų būti aktyvuojami veiksmų vadovai (gelbėjimo privačiomis lėšomis veiksmų vadovas, perdavimo veiksmų vadovas, nenumatytų atvejų planai dėl priegios prie FRI, komunikacija);
- d. nustatyti informacijos šaltinių, padėsiančių valdybai priimti šiuos sprendimus, šaltiniai, terminai ir formatai;
- e. parodyta, kaip tarpusavyje sąveikauja įvairūs pertvarkymo strategijos įgyvendinimo elementai, būtent:
 - i. gelbėjimo privačiomis lėšomis vykdymas (gelbėjimo privačiomis lėšomis veiksmų vadovas);
 - ii. perdavimo veiksmų vadovas (jei taikoma);
 - iii. vertinimas;
 - iv. finansavimas ir likvidumas pertvarkymo atveju (įskaitant įkaito stebėseną / finansavimo pertvarkymo atveju strategiją);
 - v. prieiga prie FRI (įskaitant nenumatytų atvejų planus);
 - vi. veiklos tęstinumas (įskaitant paslaugų katalogą);
 - vii. verslo reorganizavimo planas.

¹¹ Išsamus pagrindinio veiksmų plano sudarymo aprašymas pateikiamas 5 priede.

141. Įstaigos turėtų atnaujinti savo pagrindinius veiksmų vadovus bent kartą per metus arba pasikeitus jų teisinei ar organizacinei struktūrai arba pasikeitus jų veiklos ar finansinėms sąlygoms, kurios gali turėti reikšmingą poveikį pagrindiniam veiksmų vadovui arba dėl kurių jį reikia keisti. Metinės peržiūros rezultatai pertvarkymo institucijoms turėtų būti pateikiami nepagrįstai nedelsiant.

142. Po Pertvarkymo galimybių gairių 3 priedo įterpiami šie 4 ir 5 priedai:

4 priedas. Nebaigtinis metodų, kuriuos įstaigos gali taikyti užtikrinimo reikmėms, o institucijos – testavimo reikmėms, sąrašas

a. Pasitvirtinimas	Kai įstaiga pati patvirtina, kad laikosi taisyklės.
b. Įsivertinimas	Įsivertinimas – įstaigos atliekamas vertinimas, kiek ji pajėgi laiku atlikti prašomas užduotis ir užtikrinti kokybę, kokios tikimasi. Atliekant įsivertinimą peržiūrimi esami procesai ir procedūros ir, galbūt, išvados, padarytos po ankstesnių stresinių situacijų. Atlikus įsivertinimą išanalizuojamas atotrūkis tarp įstaigos pajėgumo ir institucijos lūkesčių.
c. Įmonė pasidalija savo sistemų vertinimo ar vidinio testavimo rezultatais su valdžios institucijomis (nuosekli peržiūra)	Atliekant nuoseklios peržiūros testą peržiūrimi visi operacijos etapai VIS arba procedūros nuo pradžios iki galutinio veiksmo.
d. Kritinės pratybos	Į procesą orientuota, tikslinga ir lanksti pasirinktų vadove numatytų veiksmų patikimumo patikra.
e. Bandomosios pratybos	Bandomosios pratybos yra realių įvykių imitavimas, kurio metu įstaigos testuoja (pasirinktas) dalis elementų, kuriuos pertvarkymo institucija nustato atsižvelgdama į testuojamą krizę, ir nustato sritis, kurias reikia tobulinti siekiant užtikrinti, kad pertvarkymo strategiją būtų galima veiksmingai ir laiku įgyvendinti.
f. Dokumentų peržiūra	Pradinis etapas siekiant tobulinti veiksmų vadovus ir užtikrinti standartizavimą, nuoseklumą ir atitiktį pagrindinių procesų

dokumentavimo reikalavimams atskirais etapais, įskaitant laiką, atsakomybę ir priklausomybę.

Netiesioginio aptarnavimo padalinių atliekamas testavimas, per kurį sulyginami įvairių dokumentų duomenys, siekiant įvertinti duomenų rinkinio tikslumą ir patikimumą.

g. Vidaus auditas	Pertvarkymo pajėgumų peržiūra, kurią atlieka vidaus audito skyrius, vykdydamas įstaigos nuolatinės sėkmingo pertvarkymo galimybės užtikrinimo darbą.
h. Nepriklausomas trečiosios šalies patikrinimas	Trečiosios šalies eksperto atliekama pertvarkymo pajėgumų peržiūra.
i. Nuodugni peržiūra	Nuodugni konkrečios temos peržiūra, atliekama įstaigos patalpose pagal iš anksto nustatytą tvarkaraštį.
j. Patikrinimai vietoje	Iš anksto nustatytos apimties ir trukmės patikrinimai ir testavimas, kuriuos įstaigos patalpose atlieka institucijos. Patikrinimai turėtų būti nuodugnūs, nors ir atliekami laikantis proporcingumo principo, o jų tikslas turėtų būti išsamus procesų tinkamumo ir vykdymo įvertinimas.

5 priedas. Pagrindinis veiksmų vadovas

Aukšto lygio iliustracinė pagrindinio veiksmų vadovo struktūra:

